

PEDAGOGIKA KASBINING JAMIYAT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI

Dilfuza Lepasbaeva

Ajiniyoz nomidagi NDPI Pedagogika fakulteti pedagogika yonalishi 1-kurs talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15150794>

Annotatsiya. Mazkur maqolada pedagogika kasbining jamiyat rivojlanishidagi o'rni tahlil qilingan. Pedagoglarning ta'lim jarayonidagi roli, ularning intellektual va axloqiy salohiyatni shakllantirishdagi ahamiyati ochib beriladi. Shuningdek, O'zbekiston va xorijiy mamlakatlar tajribasi asosida pedagogikaning jamiyat taraqqiyotiga ta'siri ilmiy jihatdan tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: pedagogika, ta'lim sifati, innovatsion pedagogika, kasbiy kompetensiya, intellektual rivojlanish, jamiyat taraqqiyoti.

РОЛЬ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПРОФЕССИИ В РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА

Аннотация. В статье анализируется роль педагогической профессии в развитии общества. Раскрывается роль педагогов в образовательном процессе и их значение в формировании интеллектуального и нравственного потенциала. Также будет научно проанализировано влияние педагогики на развитие общества на основе опыта Узбекистана и зарубежных стран.

Ключевые слова: педагогика, качество образования, инновационная педагогика, профессиональная компетентность, интеллектуальное развитие, социальное развитие.

THE ROLE OF THE PEDAGOGICAL PROFESSION IN THE DEVELOPMENT OF SOCIETY

Abstract. This article analyzes the role of the pedagogical profession in the development of society. The role of teachers in the educational process, their importance in the formation of intellectual and moral potential are revealed. Also, the impact of pedagogy on the development of society is scientifically analyzed based on the experience of Uzbekistan and foreign countries.

Keywords: pedagogy, quality of education, innovative pedagogy, professional competence, intellectual development, social development.

Pedagogika kasbi har qanday jamiyatning taraqqiyotida muhim rol o'ynaydi. Ta'lim tizimi nafaqat bilim berish, balki ijtimoiy me'yorlarni shakllantirish, ma'naviy va axloqiy qadriyatlarni tarbiyalash jarayonini ham o'z ichiga oladi.

Bugungi kunda ta'lim sifati pedagogik kadrlarning kasbiy mahorati va innovatsion yondashuvlarga bog'liq bo'lib, zamonaviy ta'lim tizimida pedagogik innovatsiyalar va kompetensiyaviy yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. Pedagogika jamiyatning rivojlanishida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi, chunki u inson kapitalini shakllantirish va intellektual salohiyatni rivojlantirish jarayonini boshqaradi. Pedagoglar jamiyatda nafaqat ta'lim beruvchilar, balki yosh avlodning axloqiy va madaniy qadriyatlarini shakllantiruvchi muhim shaxslardir.

Pedagogik faoliyat orqali insonlarda kasbiy malaka, ilmiy bilimlar, ma'naviy qadriyatlar va ijtimoiy mas'uliyat shakllanadi. Sifatli ta'lim tizimi rivojlangan jamiyatlarning barqaror taraqqiyotiga asos bo'lib xizmat qiladi. Chunki ta'lim savodli, ijodiy va tanqidiy fikrlay oladigan shaxslarni yetishtirishda muhim rol o'ynaydi.

Bugungi kunda innovatsion ta'lim metodlari, pedagogik texnologiyalar va zamonaviy ta'lim strategiyalari jadal rivojlanmoqda. Bu pedagogik faoliyatni takomillashtirish va ta'lim sifati oshirishda muhim omillardan biri hisoblanadi. Ta'lim jarayonida zamonaviy pedagogik yondashuvlardan foydalanish nafaqat bilim darajasini oshiradi, balki yoshlarning mustaqil fikrlash qobiliyatini ham rivojlantiradi.

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu tadqiqotda quyidagi ilmiy metodlar qo'llanildi:

Tahliliy usul – pedagogikaning jamiyat rivojlanishiga ta'siri bo'yicha ilmiy adabiyotlarni o'rganish.

Taqqoslash usuli – O'zbekiston va xorijiy mamlakatlarning pedagogik tajribasini solishtirish.

Statistik tahlil – ta'lim sifati va pedagoglarning kasbiy kompetensiyasi bo'yicha mavjud ma'lumotlarni o'rganish.

Ekspert baholash – ta'lim sohasi mutaxassislarining fikrlarini o'rganish.

Natijalar va muhokama

1. Pedagogikaning jamiyat taraqqiyotidagi roli

Pedagogik ta'limning sifati jamiyatdagi ilmiy-texnikaviy taraqqiyot va iqtisodiy rivojlanishga bevosita ta'sir qiladi. Yuqori malakali pedagoglar jamiyatning intellektual salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Mamlakatning iqtisodiy va madaniy rivojlanish darajasi, asosan, ta'lim tizimining samaradorligiga bog'liq.

2. Pedagog kompetensiyasi va innovatsion yondashuvlar

Pedagogning kasbiy kompetensiyasi uning o'quvchilarga ta'sir qilish darajasini belgilaydi.

Zamonaviy dunyoda an'anaviy pedagogik usullar o'rniga innovatsion yondashuvlar, masalan, STEAM ta'limi, raqamli texnologiyalar va interfaol metodlar keng qo'llanilmoqda.

3. Pedagogik faoliyat va ijtimoiy rivojlanish

Pedagogik ta'lim ijtimoiy barqarorlik va ma'naviy tarbiya omili sifatida ham muhim ahamiyatga ega. O'quvchilarning ijtimoiy hayotga moslashishi, madaniy qadriyatlarni o'zlashtirishi va jamiyatdagi o'z o'rnini topishi bevosita pedagoglarning tarbiyaviy faoliyatiga bog'liq.

4. O'zbekiston va xalqaro tajriba tahlili

O'zbekistonda pedagogika kasbini rivojlantirish bo'yicha qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Prezidentning qarorlariga ko'ra, ta'lim tizimiga innovatsion texnologiyalar joriy etilmoqda. Masalan, Finlyandiya va Germaniyada ta'lim sifati pedagoglarning yuqori maosh olishi, muntazam malaka oshirishi va amaliy yondashuvlarga asoslanganligi bilan ajralib turadi.

Xulosa qilib aytganda, pedagogika kasbi jamiyatning har tomonlama rivojlanishi uchun asosiy ustunlardan biridir. Sifatli ta'lim tizimi va malakali pedagoglar jamiyatning iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy taraqqiyotida katta rol o'ynaydi. Shu sababli, pedagoglarning kasbiy rivojlanishi, ularning malakasini oshirish va ta'lim tizimini zamonaviylashtirish jamiyat barqarorligiga va taraqqiyotiga xizmat qiladi. Pedagogika kasbi jamiyat taraqqiyotining asosi bo'lib, ta'lim tizimining samaradorligi bevosita pedagoglarning kasbiy mahorati bilan bog'liq. Innovatsion yondashuvlar va pedagogik kompetensiyalarni oshirish orqali jamiyatning intellektual salohiyatini rivojlantirish mumkin. O'zbekiston va xorijiy tajribani solishtirib, pedagogik islohotlarni davom ettirish muhim hisoblanadi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni– "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida".2020-yil 6-noyabr
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni (2022-yil 28-yanvar) – "2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida".2020-yil 6-noyabr

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmoni– "O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida".2019-yil 29-aprel
4. Karimov I.A. – "Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch". Toshkent: Ma’naviyat. 2008
5. Bo‘riev O. – "Etika va estetik tarbiya asoslari". Toshkent: Sharq. 2019
6. Rasulov A. – "Oliy ta’limda madaniy qadriyatlarni shakllantirishning nazariy asoslari". Toshkent: O‘zbekiston Milliy universiteti nashriyoti.2021